

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
Државен просветен инспекторат

Бр. 09 – 43/7
04.03.2020 година
Берово

ООУ,, Славејко Арсов“ - Штип	
Конечен Извештај од извршена интегрална евалуација	
Датум на интегрална евалуација:	16 и 17.12.2019 година
Број на извештај:	14/2 /2019
Раководител на инспекциски тим:	Сузана Секуловска
Вид на училиштето:	Основно училиште
Подрачни училишта	/
Основач на училиштето:	Општина Штип
Наставен јазик:	Македонски јазик
Број на ученици:	355
Полова структура на ученици:	177 машки 178 женски
Број на наставници:	37
Претседател на Училишен одбор:	Наташа Дуртановска
Директор на училиштето:	Павле Мицев
Датум на претходна интегрална евалуација:	21, 22 и 23 декември 2016 година
Адреса на училиштето:	ул., Крушевска Република “ бр, 68 Штип
Телефон:	032-606-590
Факс:	032- 606-590
e-mail:	ou_slavejkoarsov@yahoo.com
Оценка од Интегрална евалуација	2,87 добро

Инспекцискиот надзор е извршен во согласнот сочленовите 2, 19, 25 и 26 од Законот за просветна инспекција („Сл.весник на РМ“ број 52/2005; 81/2008; 148/2009; 57/2010; 51/2011; 24/2013; 137/2013; 164/2013 , 41/2014 и 33/2015 I 145/2015) и Правилникот за начинот и постапката за вршење на инспекциски надзор на просветната инспекција („Сл. весник на РМ“ број 86/2006)

Резиме

Согласно Годишната програма за работа на Државниот просветен инспекторат и Законот за просветна инспекција, инспекциски тим од тројца Државни просветни инспектори, спроведе Интегрална евалуација во ООУ „Славејко Арсов“ – Штип, во периодот од 16 и 17 декември 2019 година.

За време на интегралната евалуација во училиштето, Државните просветни инспектори остварија средби со директорот, стручната служба, одржаа состаноци со Училишниот одбор, Совет на родители и Ученичката заедница.

Во текот на дводневната посета, државните просветни инспектори посетија 27 наставни часа.

Од целокупната евиденција и документација која беше приложена и разгледана за време на надзорот, разговорите водени со различните фокус групи, од посетените наставни часови, анализата на претходно доставените прашалници и се она што можеше да се види на лице место, тимот од државни просветни инспектори констатира дека работата во ООУ „Славeјко Арсов“ – Штип е - **добра¹ (2,87)**

Наставата во ООУ „Славeјко Арсов“- Штип, се реализира според наставните планови и програми за деветгодишно основно образование, изготвени од Бирото за развој на образованието и одобрени од Министерот за образование и наука.

Наставните планови и програми во најголем дел се реализираат во пропишаниот обем, со исклучок на наставата по музичко образование, која од почетокот на учебната 2019/2020 година, не се реализира согласно новите наставни програми одобрени од Министерот за образование и наука.

Поради мал број на функционални компјутери и несоодветен софтвер, наставната програма по предметот Работа со компјутери и основи на програмирање од трето до петто одделение не се реализира во целост.

Во училиштето има воспоставена процедура за избор на изборени предмети, преку анкетирање на учениците и родителите. Изборот на предмети се врши согласно наставниот план, освен за предметот Творештво во четврто и петто одделение.

Наставната програма по изборниот предмет Творештво, во IV и V одделение во учебната 2018/19 година, не се изучувала. Наставниот предмет, бил понуден на учениците и родителите преку анкетни листови, но при анализа на анкетните прашалници, родителите и учениците се изјасниле дека не се согласуваат да го изучуваат предметот Творештво.

Училиштето има формирано Училишен инклузивен тим (Одлука бр.0801-226/2-5 од 29.08.2019 година), со тригодишен мандат, кој има изготвено програма за работа. Во редовна настава се вклучени 2 ученика со посебни образовни потреби со наод и мислење за видот на попреченоста од соодветна институција. Формирани се ученички инклузивни тимови за овие ученици и изготвени се индивидуални образовни планови за работа. Не се врши евалуација на индивидуалните образовни планови.

Со Годишната програма за работа на училиштето се планираат разновидни воннаставни активности кои ги одразуваат потребите и интересите на учениците и влијаат врз нивниот личен и социјален развој. Реализацијата на воннаставните активности во изминатите три учебни година е добра.

Училиштето има регистрирано Училишен спортски клуб „Славeјко Арсов Баби Штип“ (дел. бр.30720170000247 од 05.05.2017). Се работи по изготвена Програма за работа и со ученички тимови за кошарка (машки и женски) и фудсал (машки и женски), ракомет (машки), одбојка (машки и женски) и борење. Училишниот спортски клуб е вклучен во системите на натпревари кои ги организира федерацијата на училишни спортови на Република Македонија, каде имаат постигнувано високи резултати.

Стручната служба во училиштето изготвува детални полугодишни, квартални и годишни извештаи, во кои се дадени податоци за постигањата на учениците според пол, етничка припадност, по наставни предмети и одделенија, за сите квалификациони периоди.

Од показателите за постигнатиот успех може да се констатира дека средниот успех на учениците на крајот од првото полугодие од учебната 2016/2017 година изнесува 4,11, во учебната 2017/2018 година, 4,21 и 4,20 на крајот од првото полугодие од учебната 2018/2019 година.

---

¹ Според класификацијата од Индикаторите за квалитет на основните и средните училишта, постојат четири квалитативни нивоа:

1. Не задоволува,
2. Делумно задоволува,
3. Добро и
4. Многу добро

Средниот успех на учениците, на крајот на учебната година, во последните три учебни години, изнесува 4,28 за учебната 2016/2017 година, 4,37 за учебната 2017/2018 година и 4,32 на крајот од учебната 2018/2019 година.

Составен дел на Годишната програма за работа на училиштето е Програма за идентификација и работа со надарени и талентирани ученици. Училиштето нема воспоставено систем на идентификација и работа со надарени и талентирани ученици, поради тоа што нема соодветни инструменти за идентификација, ниту одржани обуки за работа со овие ученици.

Идентификувани се 4 ученици со потешкотии во учењето. Мал број од наставниците водат грижа за можностите на овие ученици во процесот на учење и задаваат диференцирани задачи по тежински нивоа за време на часот како и за домашна работа.

Училиштето ги опфаќа учениците од населба Баби. Училиштето врши упис и на ученици од друг реон. Уписот се врши по добиена согласност од страна на општинската комисијата.

Училиштето систематски ја следи редовноста на учениците и ги анализира причините за отсуство на учениците од настава.

Вкупниот број на изостаноци по ученик во последните три учебни години изнесува: во учебната 2016/17 година - 15,7 оправдани и 0,45 неоправдан изостаноци, во 2017/18 година - 14 оправдани и 0,3 неоправдан изостаноци по ученик и во учебната 2018/19 година - 12,9 оправдани и 0,5 неоправдан изостаноци по ученик. Во дневниците на паралелки, евидентирана е појава на неизрегулирани изостаноци на запишани отсутни ученици, кои од настава биле ослободени од страна на родител.

Училиштето го следи осипувањето на учениците. Најчести причини за намалувањето на бројот на ученици е иселувањето и заминувањето во странство, како и запишување на учениците во друго училиште.

Кога кај учениците ќе се евидентира намалување на успехот или поголем број на отсуства од настава, се известува стручната служба во училиштето - психологот, за спроведување на постапка за советување на родители.

Во училиштето има пропишани приоди за планирање и утврдени процедури за поддршка и следење на планирањето на наставата од страна на педагогот и психологот во нивните годишни програми за работа. Годишните и тематските планирањата на наставниците се следат на почетокот на учебната година, при што се користи инструмент за следење со јасни критериуми за квалитет на планирањата.

Кај најголем број наставници планирањата ги содржат неопходните елементи за успешна организација и реализација на наставата.

Наставниците кои реализираат настава со учениците со посебни образовни потреби, во своите планирања не ги планираат задачите и активностите за работа, согласно изработените индивидуални образовни планови. Раководителите на паралелките имаат изготвено планирање за реализација на програмата Образование за животни вештини за одделенски час, но најголем број немаат документација како доказ за реализација на работилници со учениците. Мал број од наставниците се придржуваат до дидактичките насоки согласно Упатството за начинот и формата на подготвување, планирање, задавање, реализирање и следење на домашните задачи на учениците од основното образование.

Со Проектот на Владата на РМ „Компјутер за секое дете“ училиштето добило 168 монитори, 21 лап топи за наставниот кадар и 118 мали лап топи за одделенска настава, од кои функционални се: 9 монитори во кабинетот по информатика, 2 лап топи за наставниците и 73 мали лап топи распоредени во 5 училници (кои работат само вклучени на струја). Најголем број од наставниците се обучени за употреба на ИКТ и нови образовни технологии во наставата.

Сите наставници се обучени за примена на стандарди во оценувањето. Поголем број од наставниците изготвуваат сопствени критериуми за оценување врз основа на стандардите за оценување, за сите програми според кои реализираат настава. Учениците и родителите се запознаени со критериумите за оценување.

Со податоците за постигањата на учениците, родителите редовно се информираат на родителските средби, на индивидуални средби, а писмено преку евидентните листови за секое тримесечје, на полугодие и со свидетелствата на крајот на учебната година.

Училиштето има Правилник за заштита од пожари, експлозии и опасни материи, бр. 02 - 166/1 од 02.06.2015 година, на кој согласност нема дадено Дирекцијата за заштита и спасување. Во училиштето е поставена Шема за евакуација и означен е правецот на движење на учениците и вработените во случај на елементарна непогода.

Вежба за напуштање на училишната зграда при симулација на елементарна непогода не е спроведена.

Училиштето води политика за забрана на пушење, консумирање алкохол и дистрибуција и консумирање на наркотични средства. Од страна на учениците членови на Ученичката заедница и училишниот педагог, организирани се едукативни предавања.

Во училиштето се забранува секаков вид на насилство. Правилата на однесување на учениците и вработените, се пропишани во Куќниот ред на училиштето и Кодексите на однесување на учениците и наставниците.

Хигиената во училишните простории и ходниците не секогаш е на потребното ниво. Потребно е подобрување и перманентно одржување на хигиената во тоалетите и спортската сала.

Во состав на Годишната програма за работа на училиштето е и Програмата за грижата за здравјето на учениците, во која се планираат редовните активности (вакцинации, систематски прегледи), но и предавања за здрав развој, здрава храна, хронични болести, болести на зависност, превенција од насилство итн.

Најголем број од наставниците уживаат респект кај родителите и придонесуваат за целосна афирмација на училиштето. Раководниот орган и стручните соработници имаат важна улога во одржувањето на добрата атмосферата во училиштето, остваруваат добра соработка со учениците, наставниците и родителите.

Дисциплината на учениците во училиштето е добра. Споредбените податоци покажуваат дека во учебната 2017/2018 година 97,1% од учениците се со примерно поведење и 2,9% (11 ученика) имале добро поведење, а во учебната 2018/2019 година 98,4% од учениците биле со примерно поведење, а 5 ученика (1,4%) со добро и 1 ученик (0.2%) бил со незадоволителни поведење.

Врз основа на Правилник за видовите пофалби и награди на учениците, се избира првенец на генерација.

Во училиштето се води евиденција за учеството на учениците на натпревари и освоени награди. Групните и поединечните постигања на учениците се промовираат во рамките на училиштето (патронен празник, завршни свечености), на локалните ТВ, МРТВ, facebook страна на училиштето.

Опременоста на училиштето со наставни нагледни средства и други технички помагала е добра. Училиштето ги утврдува потребите од наставни средства и помагала и настојува да ги обновува согласно потребите на воспитно-образовниот процес.

Училишната библиотека располага со 851 наслови, односно 1851 примероци од различен жанр (од кои лектирни изданија 533, белетристика 2789 примероци и стручна литература 73 примероци, прирачници 29). Најголем дел од книгите се на македонски јазик и странска литература 51.

Училиштето има обезбедено соодветен наставен кадар за реализирање на воспитно-образовниот процес. Наставниот процес во училиштето го реализираат вкупно 37 наставници, од кои 12 во одделенска и 25 во предметна настава

Управувањето и раководењето со училиштето е добро. Училишниот одбор е конституиран согласно новата законска регулатива, Училишниот одбор има сопствен Деловник за работа, донесен на 18.09.2012 година, со арх.бр. 0202-22/1.

Училишниот одбор има донесено Статут со број 0201-418/1-2 од 02.12.2019 година, кој е доставен до Совет на општина Штип за барање на позитивно мислење со број 0402-422 од 04.12.2019 година, по што истиот ќе биде доставен до Министерство за образование и наука.

Советот на родители имаат Годишна програма за работа, која е составен дел на Годишната програма за работа на училиштето и Деловник за работа со број 0202-24/2 од 18.09.2012 година.

Училиштето има извршено Самоевалуација со архивски бр. 0201-227/7 од 29.08.2019 година. Во Самоевалуацијата се опфатени сите седум подрачја на вреднување со утврдени јаки и слаби страни и препораки кои треба да бидат дел од Програмата за развој.

Програмата за развој на училиштето е изготвена за временски период од 4 години, што е во согласност со одредбите на Законот за основно образование со бр. 0201-250/1-4 од 30.08.2017 до 2021 година.

Карактеристики на училиштето

Основното училиште „Славeјко Арсов“- Штип, со работа започнува од 01.09.1982 година, како четиригодишно училиште со две забавашни групи кое е лоцирано во населбата Баби во општина Штип.

Од учебната 1985/86 година, училиштето станува подрачно училиште на новоотвореното ООУ „Димитар Влахов“ во населбата Сењак, каде се реализирала настава од прво до четврто одделение се до 1992/93 година.

Од учебната 1993/1994 година, ги опфаќа учениците од I до VIII одделение, односно прераснува во осмогодишно основно училиште.

Во учебната 2012/2013 година, училиштето започнува да работи како самостајна воспитно-образовна институција.

Училишната зграда е изградена во 1982 година и зафаќа корисна површина од 1071 м². Располага со 9 училници и 3 кабинети – математика и физика, биологија и хемија, историја и географија. За паралелките од прво одделение се користат две прилагодени училници.

Покрај наставничката канцеларија има канцеларија на директор, педагог- психолог, секретар, благајник, архива и мини библиотека.

Наставата се реализира во две смени.

Училишниот двор е со површина од 2 000 м², кој е ограден и озеленет со хортикултурно уреден дел. Во училишниот двор, нема спортски терени.

Од учебната 2018/2019 година наставата по ФЗО се реализира во нова спортска сала, со површина од 650 м² и помошни простории: соблекувални, простории за наставниците, санитарни јазли со туш кабини, помошни простории за сместување на спортските реквизити

Просториите во училиштето се загреваат со парно греење на нафта.

Во учебната 2019/2020 година во ООУ „Славејко Арсов“, запишани се вкупно 355 ученици од I до IX одд., распоредени во 21 паралелка.

Наставниот процес во училиштето го реализираат вкупно 37 наставници, од кои 12 во одделенска и 25 во предметна настава (еден со магистерски студии, 32-високо и 4-вишо образование). Од наставниот кадар 23 наставници се вработени на неопределено работно време со полн фонд на часови, 5 наставници се вработени на неопределено работно време со неполн фонд на часови, еден наставник е вработен на определено работно време со полн фонд на часови и 8 наставници се вработени на определено работно време со неполн фонд на часови.

Дејноста на училиштето е верифицирана со решение број 11-696/4 од 28.12.2011 година од страна Министерството за образование и наука.

Училиштето е запишано во Централен регистар на Република Македонија како Општинско основно училиште.

За учебната 2019/2020 година, училиштето има изготвено Годишна програма за работа 0201-227/3 од 29.08.2019 година и истата е усвоена од Советот на Општина Штип .

1. Наставни планови и програми

1.1 Реализацијата на наставните планови и програми

Во ООУ „Славејко Арсов“- Штип, наставата се реализира според наставните планови и програми за деветгодишно основно образование, изготвени од Бирото за развој на образованието и одобрени од Министерот за образование и наука.

Наставните планови и програми во најголем дел се реализираат во пропишаниот обем, со исклучок на наставната програма по музичко образование, која од почетокот на учебната 2019/2020 година, не се реализира согласно новите наставни програми одобрени од Министерот за образование и наука.

Поради мал број на функционални компјутери и несоодветен софтвер, наставната програма по предметот Работа со компјутери и основи на програмирање од трето до петто одделение не се реализира во целост.

Одделенските раководители на почетокот на учебната година одржуваат родителски средби на кои ги запознаваат родителите со соодветниот наставен план и програми според кои се изведува наставата. Училиштето има изработено брошура која им се доставува на учениците и родителите со информации за одделни делови од ГАСодишната програма и организација на работата во училиштето.

Од учебната 2014/2015 година почнува изучувањето на предметите математика и природни науки според адаптираните наставни програми од Меѓународниот центар за наставни програми на Кембриџ. Наставната програма по предметот математика е поделена на пет подрачја, и се реализира со фонд од 5 часа неделно, или 180 часа годишно. Наставната програма по природни науки е застапена во четири содржински области: научно истражување, биологија, хемија и физика, и се реализира со фонд од 2 часа неделно, или 72 часа годишно.

Во училиштето има воспоставена процедура за избор на изборени предмети, преку анкетирање на учениците и родителите. Изборот на предмети е според наставниот план, освен за предметот Творештво во четврто и петто одделение.

Наставната програма по изборниот предмет Творештво, во IV и V одделение во учебната 2018/19 година, не се изучувала. Наставниот предмет, бил понуден на учениците и родителите преку анкетни листови, но при анализата на анкетните прашалници, сите родители и ученици се изјасниле дека не се согласуваат со изучување на предметот Творештво.

Во училиштето се реализира и програмата „Образование за животни вештини“, со вкупен фонд од 36 часа. Сите одделенски раководители имаат изготвено план за реализација на програмата. Поголем број од нив на одделенските часови реализираат работилници согласно прирачникот, но не водат уредна документација за реализација на содржините.

Училиштето спроведува самостојни активности во рамки на Меѓуетничката интеграција на младите во образованието. Формиран е училишен тим кој ги планира, организира и реализира предвидените активности. Училишната иконографија која го одразува мултиетничкиот карактер на Македонија е поставена во холот и училниците. Изменета е мисијата и визијата на училиштето во контекст на мултикултурализам и мултиетничност. Сите наставници во тематските планирања интегрираат МИО сДодржини. Дел од содржините и работилниците се реализираат на одделенските часови, а дел интегрирани во редовната настава. Со учениците од петто и шесто одделение се оди на посета на верски храмови и на Музејот на град Штип.

Во училиштето се имплементира и Програмата „Интеграција на еколошката едукација во македонскиот образовен систем“. Училиштето има изготвен План на активности со поставени цели за реализација на еколошки проекти со вклученост на поголем број од точките на акции од воспоставените четири еко-стандарди (Вода, Внатрешна средина, Отпад и Уреден еколошки двор). Планот на активности е во согласност со состојбата и структурата на училиштето со цел постигнување конкретни резултати во текот на целата учебна година. Најголем број од планирањата на постојните наставни предмети содржат еколошки содржини. Формиран е ЕКО одбор составен од ученици, наставници, родители, технички персонал, претставници од Еколошко друштво „Винжито“- Штип, бизнис заедницата, локалните медиуми и од општината. Учениците активно се вклучени во сите фази од точките на акција, како и преку Еко патролите. Реализирани се и три еколошки кампањи: „Со здрава храна за живот без мана“; „Градење на еколошки и работни навики - императив за младите“; „Нашето училиште – огледало на нашата еколошка култура“. За учениците се организираат и едукативни предавања, а тие учествуваат во акции за собирање на пластика и стара хартија, пишуваат лични творби на тема Екологија кои се презентираат на литературно читање.

Училиштето е вклучено и во проектот „Антикорупциска едукација за учениците од основните училишта“. Формиран е училишен тим кој работи на изготвување на програма и реализација на програмските активности. Се врши анкетање на учениците за нивните познавања од областа пред и после спроведувањето на активностите. Се реализираат предавања и работилници за запознавање на основните поиме, се изработуваат литературни и ликовни творби на темата. Содржини од програмата Антикорупциска едукација на учениците се интегрираат во наставните содржини по предметот Граѓанско образование.

Од учебната 2019/2020 година училиштето е вклучено во Програмата „Училишта на 21 век“. По извршена обука на наставниците за развивање на критичко размислување и решавање на проблеми во училиштата, формиран е Клуб за работа со Микро:бит, кој има изготвено програма за работа. Со активностите за реализација на програмата ќе се започне од февруари, 2020 година.

Училиштето има формирано Училишен инклузивен тим (Одлука бр.0801-226/2-5 од 29.08.2019 година), со три годишен мандат, кој има изготвено програма за работа. Во редовна настава се вклучени 2 ученика со посебни образовни потреби со наод и мислење за видот на попреченоста од соодветна институција. Формирани се ученички инклузивни тимови за овие ученици и во согласност со родителите изготвени се индивидуални образовни планови за работа. Не се врши евалуација на индивидуалните образовни планови.

Во училиштето покрај редовната настава се реализира дополнителна, додатна настава и часови за слободни ученички активности. За овие видови на настава и активности изработени се програми како прилог на Годишната програма за работа на училиштето.

Во училиштето нема организирано продолжен престој и не се реализира проширена програма за прифаќање и заштита на учениците еден час пред и после завршувањето на редовната настава.

1.2. Квалитетот на наставните планови и програми

Во училиштето се негува етничката рамноправност и мултикултурната сензитивност при реализацијата на наставните програми.

Годишна програма за работа ги содржи елементите за квалитетно остварување на воспитно-образовната работа и истата се имплементира во најголем дел. Постојат примери на интегрирање на особеностите на локалната средина во планирањата кај поголем број наставни

програми. Имплементацијата најчесто се остварува преку посета на објекти и институции кои се карактеристични за локалната средина.

Училиштето разгледува мислења и дискутира за наставните планови и програми преку формалните органи, но нема покренато иницијатива за изменување или дополнување на истите. Наставници и родители, членови на Советот на родители, дадоа забелешка на обемноста на наставните планови и програми кои ги изучуваат учениците, нивна неусогласеност со возраста на учениците, како и со опременоста на училиштето со соодветни нагледни средства, но не се покренуваат иницијативи за нивно изменување или дополнување.

1.3 Воннаставни активности

Со Годишната програма за работа на училиштето се планираат разновидни воннаставни активности кои ги одразуваат потребите и интересите на учениците и влијаат врз нивниот личен и социјален развој. Реализацијата на воннаставните активности во изминатите три учебни година е добра.

Учениците се вклучуваат во изборот на воннаставните активности според своите афинитети.

Во училиштето се реализираат слободни ученички активности, под менторство на одговорни наставници кои имаат изготвено програми за работа на секцијата. Учениците членуваат во следниве секции: драмско-рецитаторска, ликовна, спортска, информатичка, хор и оркестар.

Учениците, со помош и поддршка од училиштето и од наставниците учествуваат на натпревари од различни области кои се организираат на општинско, регионално и државно ниво, организирани од страна на акредитирани здруженија на наставници. Училиштето има изготвено план за ученички натпревари кој е составен дел од Годишната програма за работа. Изминативе три учебни години се зема учество на натпревари по македонски јазик, математика, англиски јазик, биологија, хемија, природни науки, иновации, регионален натпревар во хорови и оркестри, „Млади библиотекари“. Активно се зема учество и на распишани општински, државни и меѓународни литературни конкурси. Учениците работат на проекти и иницијативи од еколошка природа. За афирмирање на воннаставните активности се користат локалните ТВ, МРТВ, патрониот празник на училиштето, facebook страна на училиштето.

Училиштето планира реализација на ученички екскурзии како една од формите на воннаставна активност. Со учениците од III, VI и IX одделение се организира екскурзија од воспитно – образовен, културно - забавен и рекреативен карактер. Планирањето и подготовката на истите се врши според Правилникот за организирање на екскурзии.

Училиштето има регистрирано Училишен спортски клуб „Славeјко Арсов Баби Штип“ (дел. бр.30720170000247 од 05.05.2017). Се работи по изготвена Програма за работа и со ученички тимови за кошарка (машки и женски) и фудсал (машки и женски), ракомет (машки), одбојка (машки и женски) и борење. Училишниот спортски клуб е вклучен во системите на натпревари кои ги организира федерацијата на училишни спортови на Република Македонија, каде имаат постигнувано високи резултати.

2. Постигања на учениците

2.1 Постигања на учениците

Стручната служба во училиштето изготвува детални полугодишни, квартални и годишни извештаи, во кои се дадени податоци за постигањата на учениците според пол, етничка припадност, по наставни предмети и одделенија, за сите квалификациони периоди.

Од показателите за постигнатиот успех може да се констатира дека средниот успех на учениците на крајот од првото полугодие од учебната 2016/2017 година изнесува 4,11, во учебната 2017/2018 година, 4,21 и 4,20 на крајот од првото полугодие од учебната 2018/2019 година.

Средниот успех на учениците, на крајот на учебната година, во последните три учебни години, изнесува 4,28 за учебната 2016/2017 година, 4,37 за учебната 2017/2018 година и 4,32 на крајот од учебната 2018/2019 година.

Стручната служба ги анализира постигањата на учениците, при премин од одделенска во предметна настава, од каде може да се констатира дека постои мало намалување на успехот кај ученици при премин во предметна настава. Разликата во постигањата на учениците на крајот на учебната година изнесува 0,13 во учебната 2016/2017 година, 0,13 во учебната 2017/2018 година и 0,28 во учебната 2018/2019 година.

Училиштето ги следи постигањата на учениците при премин од основно во средно образование. Педагошката служба, добива податоци од средните училишта за успехот на учениците по завршување на прва година и врши споредбена анализа на успехот со кој учениците го завршиле основното образование. Од извршените анализи за учебната 2016/2017 година и учебната 2017/2018 година, може да се заклучи дека не се забележуваат драстични промени во постигањата на учениците.

За учениците кои постигнуваат слаби резултати и за учениците кои постигнуваат одличен успех, училиштето изготвува месечен распоред за дополнителна и додатна настава. Во предметна настава, часовите по дополнителна настава, не се реализираат во согласност со месечниот распоред, од страна на поголем број наставници, а како причина се наведува двосменското работење на училиштето. Часовите за додатна настава, најчесто се реализираат со учениците кои се подготвуваат за учество на натпревари.

Во учебната 2019/2020 година, во одделенска настава, вклучени се двајца ученици, категоризирани како ученици со посебни образовни потреби. Училиштето има формирано Инклузивен тим за ученик, но постигањата на учениците не се анализираат од страна на Инклузивниот тим, односно не се изготвуваат извештаи за постигањата на учениците.

Составен дел на Годишната програма за работа на училиштето е Програма за идентификација и работа со надарени и талентирани ученици. Училиштето нема воспоставено систем на идентификација и работа со надарени и талентирани ученици, поради тоа што нема соодветни инструменти за идентификација, ниту одржани обуки за работа со овие ученици.

Идентификувани се 4 ученици со потешкотии во учењето. Мал број од наставниците водат грижа за можностите на овие ученици во процесот на учење и задаваат диференцирани задачи по тежински нивоа за време на часот како и за домашна работа.

Кога кај учениците ќе се евидентира намалување на успехот или поголем број на отсуства од настава, се известува стручната служба во училиштето - психологот, за спроведување на постапка за советување на родители.

Во учебната 2016/2017 година е извршено советување на 13 родители по основ на негативна оценка по три или повеќе предмети, во учебната 2017/2018 година е извршено советување на 25 родители (2 по основ на нередовна посета на настава и негативна оценка по три или повеќе предмети, 23 по основ на негативна оценка по три или повеќе предмети) и во учебната 2018/2019 година е извршено советување на 77 родители (6 по основ на нередовна посета на настава, 71 по основ на негативна оценка по три или повеќе предмети и 2 по двата основа). Сите поканети родители присуствувале на работилниците. Психологот на училиштето води уредна евиденција и документација за советувањата на родителите.

Учениците, со помош и поддршка од училиштето и наставниците, учествуваат на натпревари кои се организираат на општинско, регионално и државно ниво.

Во учебната 2016/2017 година, ученици учествувале на општински, регионални и државни натпревари по македонски јазик, англиски јазик, математика, биологија, географија, техничко образование, ликовно образование, музичко образование, физичко и здравствено образование, на кои имаат освоени прво, второ и трето место или учениците биле пофалени и на Меѓународен натпревар по математика - Кенгур.

Во учебната 2017/2018 година, ученици учествувале на општински, регионални и државни натпревари по македонски јазик, физика, природни науки, биологија, хемија, математика, ликовно образование, музичко образование, физичко и здравствено образование, (одбојка, фудбал, ракомет, фудбал) и на Меѓународен натпревар по математика - Кенгур.

Во учебната 2018/2019 година, учествувале на општински, регионални и државни натпревари по македонски јазик, англиски јазик, физика, природни науки, биологија, хемија, математика, иновации, ликовно образование, музичко образование, физичко и здравствено образование, (одбојка, фудбал, ракомет, фудбал) и на Меѓународен натпревар по математика - Кенгур.

Во училиштето се прогласува ученик на генерацијата, согласно дадени критериуми во Правилникот за видовите на пофалби и награди на учениците, бр.0101-48/2 од 10.10.2012 година, кој се наградува со награда обезбедена од училиштето преку спонзорства.

2.2. Задржување и осипување на учениците

Училиштето ги опфаќа учениците од населба Баби. Податоци за училишните обврзници се обезбедуваат од Министерството за внатрешни работи, преку Државниот просветен инспекторат.

Училиштето врши упис и на ученици од друг реон. Родителите преку училиштето, до општинската комисија во општина Штип, доставуваат Барање за запишување на детето во прво одделение, во друго општинско училиште кое не припаѓа во реонското подрачје за запишување. Уписот се врши по добиена согласност од страна на комисијата.

По пат на објавување на јавен оглас во локалните медиуми, на огласна табла во училиштето и преку посета на домовите, родителите се известуваат за обврската и постапката за запишување на децата во училиштето.

Уписот и тестирањето на децата во училиштето, го врши комисија формирана од директорот.

Училиштето обезбедува услови за запишување и на деца со посебни образовни потреби и вклучување на учениците во редовната настава.

За децата училишни обврзници, кои неоправдано не се запишани во прво одделение, училиштето го известува овластениот просветен инспектор во општина Штип.

Училиштето систематски ја следи редовноста на учениците и ги анализира причините за отсуство на учениците од настава.

Вкупниот број на изостаноци по ученик во последните три учебни години изнесува: во учебната 2016/17 година - 15,7 оправдани и 0,45 неоправдан изостаноци, во 2017/18 година - 14

оправдани и 0,3 неоправдан изостаноци по ученик и во учебната 2018/19 година - 12,9 оправдани и 0,5 неоправдан изостаноци по ученик. Во дневниците на паралелки, евидентирана е појава на неизрегулирани изостаноци на запишани отсутни ученици, кои од настава биле ослободени од страна на родител.

Училиштето го следи осипувањето на учениците. Најчести причини за намалувањето на бројот на ученици е иселувањето и заминувањето во странство, како и запишување на учениците во друго училиште. Во учебната 2016/2017 година, од училиштето се испишани 6 ученици, во учебната 2017/2018 година, испишани се 12 ученици и во учебната 2018/2019 година, испишани се 4 ученици.

За учениците кои со родителите заминале во странство, училиштето нема повратна информација дали учениците го имаат продолжено своето образование.

Евидентирана е и појава на запишување на ученици од други училишта. Во учебната 2016/17 година, 7 ученици се запишале од друго училиште, во учебната 2017/18 година, се запишале 8 ученици и во учебната 2018/19 година, се запишале 4 ученици.

Постапката за премин на ученици од едно во друго училиште се почитува во целост.

2.3. Повторување на учениците

Годишните извештаи и споредбените анализи покажуваат дека од изминатите три учебни години, нема ученици ја повторувале годината.

Во училиштето во последните три учебни години, нема ученици кои се една или две слаби се упатени на продолжителна настава во јуни.

Еден ученик во учебната 2017/2018 година, бил упатен на одделенски испит поради оправдано отсуство од настава.

Училиштето ги запознава учениците и родителите со правото за поднесување на жалба до Наставнички совет доколку постои незадоволство од одредени оценки на крајот на учебната година. Во последните три учебни години, не се поднесени приговори до Наставнички совет, поради незадоволство од оценки.

3. Учење и настава

3.1. Планирање на наставниците

Во училиштето има пропишани приоди за планирање и утврдени процедури за поддршка и следење на планирањето на наставата од страна на педагогот и психологот во нивните годишни програми за работа. Годишните и тематските планирањата на наставниците се следат на почетокот на учебната година, при што се користи инструмент за следење со јасни критериуми за квалитет на планирањата.

Кај најголем број наставници планирањата ги содржат неопходните елементи за успешна организација и реализација на наставата. За евентуалните пропусти, наставниците се известуваат, а пропустите кај најголем број наставници се отстрануваат. Освен за редовната настава наставниците имаат изготвено планови за додатна настава, дополнителна настава, слободни ученички активности, план за реализација на Програмата образование за животни вештини на одделенските часови, планови за користење на ИКТ во наставата со потенцирани Е-содржини, интегрирани еко содржини и содржини од проектот за меѓуетничка интеграција на младите во образованието.

За наставните предмети: математика, природни науки, биологија, хемија и физика се користат адаптираните наставни програми од Меѓународниот центар за наставни програми на Кембриџ.

Училиштето им овозможува на наставниците користење на стручна литература и материјали за планирањето на наставните часови, одржување состаноци и давање упатства за изготвување на планирањата, советодавно-консултативна работа на стручната служба, семинари

организирани од страна на Биро за развој на образованието, стручни совети како резултат на следење и анализа на дневните подготовки.

Училиштето обезбедува поддршка на наставниците за вградување на целите од интегрирано образование и еколошките содржини во планирањата на наставниците. Училиштето не остварува соработка со посебни училишта и други релевантни институции за изработка на индивидуални образовни планови.

Раководителите на паралелките имаат изготвено планирање за реализација на програмата Образование за животни вештини за одделенски час, но најголем број немаат документација како доказ за реализација на работилници со учениците. Мал број од наставниците се придржуваат до дидактичките насоки согласно Упатството за начинот и формата на подготвување, планирање, задавање, реализирање и следење на домашните задачи на учениците од основното образование.

Училиштето има формирано Училишен инклузивен тим кој има изготвено програма за работа. За 2 ученика со посебни образовни потреби со наод и мислење за видот на попреченоста од соодветна институција, формиран се ученички инклузивни тимови и во согласност со родителите изготвени се индивидуални образовни планови за работа. Наставниците кои реализираат настава со учениците со посебни образовни потреби, во своите планирања не ги планираат задачите и активностите за работа, согласно изработените Индивидуален образовен план.

Наставниците разменуваат искуства и идеи на ниво на стручни активи. Изготвуваат програми и извештаи за работата на стручните активи во училиштето, а за состаноците се водат записници.

Распоредот на часови за предметна настава го изготвува наставник по математика и физика. Во одделенска настава распоредот го изготвуваат одделенските наставници во соработка со наставниците по англиски јазик, природни науки и техничко образование.

Училиштето навремено изготвува распоред за додатна и дополнителна настава.

3.2. Наставен процес

Поголем број од наставниците ја реализираат наставата применувајќи различни наставни форми и методи, техники на учење, техники на оценување и расположливи нагледни средства. Наставниците работат со учениците индивидуално, во група, во парови или со целата паралелка.

Со Проектот на Владата на РМ „Компјутер за секое дете“ училиштето добило 168 монитори, 21 лап топи за наставниот кадар и 118 мали лап топи за одделенска настава, од кои функционални се: 9 монитори во кабинетот по информатика, 2 лап топи за наставниците и 73 мали лап топи распоредени во 5 училници (кои работат само вклучени на струја). Најголем број од наставниците се обучени за употреба на ИКТ и нови образовни технологии во наставата.

Изборот на задачи и активности за време на часот не е добро приспособен на индивидуалните образовни потреби на учениците. Најголем број од наставниците користат исти приоди за сите ученици во процесот на учење. Најголем број од наставниците користат одобрени учебници и прирачен материјал.

Наставниците не секогаш ги запознаваат учениците со целите на учењето и очекуваните исходи. Учениците се поттикнуваат активно да учествуваат во наставата, и поголем број од учениците се активни во процесот на учење. Постои работна дисциплина и атмосфера на часовите.

Најголем број од наставниците се однесуваат со учениците на начин кој промовира заемно почитување, помош, соработка, без да прават разлика меѓу учениците според пол, етничко и социјално потекло.

Училиштето има пропишана процедура за следење на наставниот процес, согласно програмите за работа на директорот, педагог и психолог. Најмалку еднаш во полугодие се врши посета на часови кај секој наставник. Се користат обрасци за следење на час. После посетата на час се разговара со секој наставник и забелешките се користат за подобрување на наставниот процес.

Не се следи реализацијата на додатна и дополнителна настава согласно изготвениот распоред.

3.3. Искуство на учениците од учењето

Учениците и родителите го доживуваат училиштето како безбедна средина за учење. Заедничкиот училиштен простор е естетски уреден, а визуелниот материјал и пишаните содржини во него го отсликуваат мултикултурниот/мултиетничкиот карактер на Република Македонија.

Трудовите на учениците се изложуваат на видни и соодветни места во училиницата и во училиштето, и истите редовно се менуваат.

Учениците сметаат дека начинот на кој се учи во училиштето е интересен по одделни предмети и сметаат дека не се што се учи е поврзано со секојдневието, применливо и корисно во реалниот живот и ги оспособува за активно учество во демократско и мултикултурно општество.

За време на часот, поголем број наставници ги охрабруваат учениците самостојно и критички да мислат, да поставуваат прашања и да изведуваат заклучоци за она што го учат. Наставниците не ги искажуваат слабите страни на учениците пред други ученици.

Училиштето ги ангажира учениците во воннаставни активности, секции, општествено корисна работа, учество на општински, регионални и државни натпревари, учество на интерни конкурси, како и конкурси организирани од општината, со што се поттикнува и мотивира нивниот личен напредок. Училиштето зема активно учество на настани организирани од општината.

Учениците сметаат дека имаат можност да го кажат своето мислење и тоа да биде земено предвид. Формиран е Ученичкиот парламент, кој има избрано раководство, има изготвено програма за работа, избереани се двајца претставници за учество во работата на училишен одбор, како и ученички правобранител. Од одржаните состаноци се водат записници. Според нив училиштето низ организирани форми поттикнува, мотивира и остварува соработка меѓу учениците, вработените, локалната заедница. Училиштето им овозможува на учениците низ организирани форми да иницираат активности и преземаат одговорност во и надвор од наставата.

3.4. Задоволување на потребите на учениците

Наставниот кадар и стручните соработници ги идентификуваат образовните потреби како и пречки во процесот на учење на учениците, но не преземаат доволно активности за исполнување на потребите и/или отстранување на пречките.

Со учениците кои имаат потешкотии во учењето, стручната служба и наставниците водат индивидуални разговори, како и разговори со родителите. За учениците со посебни образовни потреби, во согласност со родителите се изработуваат индивидуални образовни планови. Се организира дополнителна настава која се реализира кај најголем број од наставниците во одделенска настава. Дополнителна настава во предметна настава не се реализира во целост, согласно месечниот распоред за реализација на дополнителна настава.

Поддршката на учениците со потешкотии во учењето во редовна настава, во смисла на задавање на диференцирани задачи за време на часовите како и за домашна работа се применува од мал број наставници.

Училиштето има потреба од обуки, дополнителна стручна литература, прирачници и инструменти за работа со овие ученици.

Додатна настава најчесто се реализира за подготовка на ученици за натпревари или како подготовка за тестирање. Процесот на идентификација и работа со надарени ученици е отежнат поради немањето на обуки и соодветни инструменти за проценка.

Поголем број од наставниците користат интерактивни техники на поучување и оценување.

Училиштето ги ангажира учениците во воннаставни активности, општествено корисна работа, учество на општински, регионални и државни натпревари, учество на интерни, општински, државни конкурси, како и конкурси и настани организирани од општината, со што се поттикнува и мотивира нивниот личен напредок.

3.5. Оценувањето како дел од наставата

Училиштето ги применува позитивните законски и подзаконски прописи што го регулираат оценувањето на учениците. Сите наставници се обучени за примена на стандарди во оценувањето. Поголем број од наставниците изготвуваат сопствени критериуми за оценување врз основа на стандардите за оценување, за сите програми според кои реализираат настава. Учениците и родителите се запознаени со критериумите за оценување.

Поголем број од наставниците користат разновидни инструменти и методи за оценување и континуирано го следат и го оценуваат напредокот на учениците. Оценувањето е јавно, образложено и им помага на учениците да ги подобрат постигањата.

Наставниците редовно им даваат повратни информации на учениците за нивната работа и насоки за подобрување на постигањата. Поголем број од наставниците недоволно ги користат информациите добиени од оценувањето за да го подобрат планирањето и реализацијата на наставата.

3.6. Известување за напредокот на учениците

Училиштето има утврден систем за известување на родителите за напредокот на нивните деца и доследно го применува. Системот вклучува редовно прибирање информации за постигањата на учениците и давање транспарентна и конкретна повратна информација на родителите и учениците за оценката. За таа цел се користат организирани формални и неформални средби, групни средби (за пренесување на информациите за паралелката во целина), индивидуални средби (за пренесување информации за конкретен ученик) со родителите, и отворен ден за родители.

Родителите добиваат и пишани извештаи со информации за напредокот на нивното дете по секој наставен предмет (евидентни листови) на тромесечие и свидетелства на крајот на учебната година.

4. Поддршка на учениците

4.1. Свкупна грижа за учениците

Инфраструктурата во училишните згради е безбедна и не претставува потенцијална опасност од повреда на учениците.

Училишниот двор е ограден од сите страни и е безбеден за движење на учениците и вработените.

Советот на родители како проблем истакнаа дека учениците не се чувствуваат безбедно до влезот во училишниот двор, бидејќи сообраќајот на улицата која се наоѓа покрај училиштето е развиен, а патна сигнализација не постои. Во претходни години, во соработка со МВР, во периодот на доаѓање на учениците на училиште, било присутно службено лице, што не е пракса во изминатите три учебни години.

Влезот во училиштето е прилагоден за движење на лица со пречки во развојот., но не и внатрешниот дел и покрај тоа што во училиштето е опфатен ученик со оштетен вид .

Во училиштето има обучено еден наставник за давање на прва помош на ученици и вработени при несреќни случаи.

Училиштето има Правилник за заштита од пожари, експлозии и опасни материи, бр. 02 - 166/1 од 02.06.2015 година, на кој согласност нема дадено Дирекцијата за заштита и спасување. Во училиштето е поставена Шема за евакуација и означен е правецот на движење на учениците и вработените во случај на елементарна непогода.

Вежба за напуштање на училишната зграда при симулација на елементарна непогода не е спроведена.

Училиштето е обезбедено со 4 камери од видео надзор. За време на одморите се организираат дежурства по ходниците, од страна на наставниците. На влезот во училиштето не се води евиденција на лицата кои влегуваат однадвор.

Во училиштето е поставен еден хидрант и 8 противпожарни апарати кои редовно се сервисираат од страна на овластен сервис за одржување. Во училиштето нема обучени лица за ракување со противпожарните апарати и хидрантот.

Училиштето склучило договор за осигурување на учениците, вработените и училишната зграда со осигурителната компанија ДО „Еуросиг“ - Подружница Штип. При изборот на осигурителна компанија за осигурување на учениците, биле вклучени Советот на родители.

Во училиштето има организирана исхрана на учениците преку приватна фирма „Ребус“ од Штип. Исхраната е на доброволна база и во неа се вклучени дел од учениците. Училиштето има документ дека фирмата е влезена во системот на контрола во Агенцијата за храна и ветеринарство.

Училиштето води политика за забрана на пушење, консумирање алкохол и дистрибуција и консумирање на наркотични средства. Од страна на учениците членови на Ученичката заедница и училишниот педагог, организирани се едукативни предавања на тема „Алкохолизам - последици од алкохолизмот и никотинеманија - последици од пушење цигари“, со учениците од VII одделение и предавање на тема „Дрога и последици од консумирање на дрога“ со учениците од VIII одделение и едукативни предавања за штетното влијание врз здравјето на човекот, организирани од страна на Црвен крст, службени лица во МВР и други релевантни организации и институции. Во училиштето не се евидентирани појави на пушење цигари и конзумирање на алкохол и наркотични супстанции.

Во училиштето се забранува секаков вид на насилство. На часовите на класната заедница се обработуваат теми за ненасилно однесување и мирно разрешување на конфликти. Правилата на однесување на учениците и вработените, се пропишани во Куќниот ред на училиштето и Кодексите на однесување на учениците и наставниците. Во училиштето не е евидентирана појава на насилство, со исклучок на мал број вербални конфликти помеѓу учениците.

Училиштето има Програма за општествено хуманитарна работа, во рамките на која се планирани и се реализираат и организираат хуманитарни акции за обезбедување на материјални средства и облека за ученици кои заради социјалната загрозеност на нивните семејства не се во состојба да ја следат наставата под исти услови како другите ученици. Се организираат хуманитарни акции по повод Ден за борба против глата, Недела на солидарноста, а се поддржуваат хуманитарни акции организирани од Црвен крст - Штип и акции за собирање на парични средства за поддршка на болни лица, стари лица и лица со посебни потреби.

4.2. Здравје

Хигиената во училишните простории и ходниците не секогаш е на потребното ниво. Потребно е подобрување и перманентно одржување на хигиената во тоалетите и спортската сала.

Во училиштето се врши дезинфекција, дезинсекција и дератизација (ДДД). Во 2019 година дезинфекција, дезинсекција и дератизација е извршена во август и само дезинфекција во април.

Во состав на Годишната програма за работа на училиштето е и Програмата за грижата за здравјето на учениците, во која се планираат редовните активности (вакцинации, систематски прегледи), но и предавања за здрав развој, здрава храна, хронични болести, болести на зависност, превенција од насилство итн.

Согласно календарот за здравствена заштита на учениците, се организираат редовни систематски прегледи и вакцини за учениците.

Во соработка со Службата за детска и превентивна стоматологија при ЈЗУ „Панче Караѓозов“-Штип, континуирано се спроведува Националната стратегија за заштита на забите кај деца до 14 годишна возраст.

За наставниот кадар, на почетокот на секоја учебна година се вршат санитарни прегледи, за кои прегледи се водат санитарни книшки.

Се вршат и редовни систематски прегледи, за кои прегледи училиштето добива повратна информација за работната способност на вработените.

4.3. Советодавна помош за понатамошно образование на учениците

Учениците советодавна помош добиваат од страна на сите структури во училиштето преку органот на раководење, стручната служба, одделенскиот раководител и наставниците во училиштето.

Во училиштето од страна на стручните соработници, со учениците од деветтите одделенија се реализира спроведува анкета за продолжување на образованието, се со цел запознавање со интересите на учениците за продолжување на нивното образование. Се реализира и креативна работилница „Кариерен развој“, преку пополнување на Прашалник за самооценување на интересите и способностите на секој ученик. Според добиените резултати, учениците добиваат соодветни препораки за нивно понатамошно професионално ориентирање.

Средните училишта, при посета на училиштето, преку презентации, флаери и брошури ги запознаваат учениците со програмите кои се реализираат во средното образование.

Стручната служба води евиденција каде учениците го продолжуваат средното образование.

Училиштето води грижа за учениците со емоционални потешкотии кои се манифестираат преку намалување на успехот, нередовност во наставата, намалување на поведението. За надминување на емоционалната состојба, се организираат средби на учениците со стручните соработници и индивидуални средби со родителите и наставниците.

4.4. Следење на напредокот

Наставниците водат евиденција за постигањата, редовноста и поведението на секој ученик во дневникот на паралелката.

Од страна на стручните соработници се изготвуваат детални прегледи и извештаи за постигањата, редовноста и поведението на учениците, на крајот на првото полугодие и на крајот на учебната година и податоците влегуваат во полугодишниот и годишниот извештај на училиштето.

Со податоците за постигањата и редовноста на учениците родителите редовно се информираат на индивидуални средби и на родителските средби, а писмено преку евидентните листови за секое тримесечје, на полугодие и со свидетелствата на крајот на учебната година.

Училиштето за соработка со родителите е отворено секој работен ден.

5. Училишна клима

5.1. Училишна клима и односи во училиштето

Училишната клима и односите помеѓу учесниците во воспитно-образовниот процес во училиштето се добри.

Најголем број од наставниците уживаат респект кај родителите и придонесуваат за целосна афирмација на училиштето. Раководниот орган и стручните соработници имаат важна улога во одржувањето на добрата атмосферата во училиштето, остваруваат добра соработка со учениците, наставниците и родителите. Училиштето е препознатливо според постигањата на учениците во повеќе области. Учениците и вработените се грижат за угледот на училиштето. Училиштето е препознатливо како Еко училиште.

Училиштето има донесено Еко кодекс и Кодекси за однесување на учениците, наставниците и родителите, техничкиот персонал и директор со кој се регулирани правилата на однесување во училиштето. Во случај на прекршување на принципите и правилата на однесување од страна на наставниците, пропишани со кодексот, се постапува согласно Законот за основно образование, Законот за работни односи и Законот за јавни службеници.

Учениците и вработените ги почитуваат усвоените правила на однесување. Постои работна атмосфера за време на часовите и воннаставните активности. Во случај на кршење на правилата на однесување на учениците во училиштето, училиштето соодветно го применува Правилникот за изрекување педагошки мерки.

Дисциплината на учениците во училиштето е добра, со исклучок мал број на ученици. Споредбените податоци покажуваат дека во учебната 2017/2018 година 97,1% од учениците се со примерно поведение и 2,9% (11 ученика) имале добро поведение, а во учебната 2018/2019 година 98,4% од учениците биле со примерно поведение, а 5 ученика (1,4%) со добро и 1 ученик (0.2%) бил со незадоволителни поведение.

Во училиштето е донесен Куќен ред, во кој се утврдени правилата на однесување во училиштето, кој е истакнат на видно место.

Дежурствата на наставниците за време на одморите во најголем дел се спроведуваат во целост.

Формиран е Ученичкиот парламент, кој има изберео раководство, има изготвено програма за работа, избереани се двајца претставници за учество во работата на училишен одбор, како и ученички правобранител. Од одржаните состаноци се водат записници. При разговорот со членовите укажано им е дека во програмата треба да се внесат и активности кои произлегуваат од нивните законски надлежности. Според нив училиштето низ организирани форми поттикнува, мотивира и остварува соработка меѓу учениците, вработените, локалната заедница. Нивните активности се од забавен, рекреативен, хуманитарен и образовен карактер.

5.2 Промовирање на постигањата

Училиштето презема активности за да ги промовира постигањата на учениците. По голем број од наставниците ја согледуваат суштината на пофалувањето како начин на мотивирање на учениците. Наставниот кадар успешно да ја организира средината за учење и поставува јасни очекувања во однос на постигањата, редовноста и дисциплината на учениците.

Училиштето има политика на поттикнување на наставниот кадар и учениците да учествуваат и да постигнуваат успех на натпревари на локално, регионално и државно ниво.

Врз основа на Правилник за видовите пофалби и награди на учениците, се избира првенец на генерација. Во холот е поставено катче со фотографии на првенци на генерации од осамостојувањето на училиштето. Во училиштето се води евиденција за учеството на учениците на натпревари и освоени награди.

Групните и поединечните постигања на учениците се промовираат во рамките на училиштето (патронен празник, завршни свечености), на локалните ТВ, МРТВ, facebook страна на училиштето.

Училиштето има воспоставен систем за континуирано информирање и промовирање на реализираните еко активности.

5.3 Еднаквост и правичност

Вработените во училиштето се запознаени со правата на децата и можат да ги препознаат случаите на нивно нарушување во практиката. Училиштето презема активности за да ги запознае родителите со правата на децата.

Училиштето ги промовира еднаквоста и правичноста како темелни вредности во пишаните документи. Учениците се учат како да ја почитуваат сопствената култура, вера и традиција, но да ги почитуваат и културите, верата и традициите на другите етнички заедници.

5.4 Партнерски однос со родителите и со локалната и деловна заедница

Училиштето ги поттикнува родителите да се вклучат во работата на училиштето преку формалните законски форми - Совет на родители и Училишен одбор. Задолжително се одржуваат по две родителски средби во прво полугодие и две до три родителски средби во второ полугодие. Училиштето е отворено за соработка со родителите за индивидуални средби секој работен ден.

Родителите се запознаени со програмата за работа на училиштето, со правата и обврските на учениците на родителската средба која се организира на почетокот на учебната година и преку информативната брошура за родителите.

Училиштето е вклучено во животот на локалната заедница преку спроведување на заеднички проекти и организирање и учество на настани од интерес на заедницата. Училиштето соработува со институциите на локалната заедница: Домот на млади, НУБ „Гоце Делчев“, Центар за јавно здравје, СВР Штип, Центар за социјални работи, Црвен крст, Музеј, Еколошко друштво „Виножито“, Академија „ЕУРОАРТ“, КПД Штип, УГД Штип, општински основни и средни училишта, збратимено училиште Кустендил, Бугарија, ОУ „Вук Караџиќ“ Доњевац, Србија.

6. Ресурси

6.1. Просторни капацитети

Училишната зграда е изградена во 1982 година и зафаќа корисна површина од 1071 м². Располага со 9 училници и 3 кабинети – математика и физика, биологија и хемија, историја и географија. За паралелките од прво одделение се користат две прилагодени училници. Во училиштето постои проект за доградба на 6 нови училници, кој се уште не е реализиран.

Покрај наставничката канцеларија има канцеларија на директор, педагог- психолог, секретар, благајник, архива и мини библиотека.

Наставата се реализира во две смени.

Училишниот двор е со површина од 2 000 м², кој е ограден и озеленет со хортикултурно уреден дел. Во училишниот двор, нема спортски терени.

Просториите во училиштето се загреваат со парно греење на нафта.

Во изминатите три години се реализирани неколку поголеми проекти, како што е изградба на физкултурната сала со сите потребни елементи (соблекувални, простории за наставниците, санитарни јазли со туш кабинети, помошни простории за сместување на спортските реквизити, безбеден премин од училишната зграда до спортската сала, адаптирање и преуредување на постоечките канцеларии во училиштето.

Хигиената во училиштето и училишниот двор делумно задоволува. Санитарните јазли се во доволен број според бројот на ученици, поделени на машки и женски и два тоалети за вработените..

Училиштето е обезбедено со 8 противпожарни апарати, и истите редовно се сервисираат. Обезбеден е и еден хидрант.

Видео надзор во училиштето се врши со четири камери.

Училиштето има систем за електронско читање на работното време.

Училишната зграда, ИКТ-опремата, вработените и учениците се осигурени во осигурителната компанија ДО „Еуросик“ АД подружница - Штип.

Во училиштето настава посетуваат 355 ученици од I до IX одд., распоредени во 21 паралелка.

6.2. Наставни средства и материјали

Опременоста на училиштето со наставни нагледни средства и други технички помагала е добра. Училиштето ги утврдува потребите од наставни средства и помагала и настојува да ги обновува согласно потребите на воспитно-образовниот процес.

Во последните три години се одвоени средства и извршени набавки на нагледни средства – дидактички помагала за наставен предмет по англиски јазик (обезбеден е еден проектор и 9 лаптопи и една бела табла). Во училиштето е во процедура набавка на 11 смарт табли.

За потребите на наставата не се користи ИКТ опрема од проектот „Компјутер за секое дете“, Компјутерите се повлечени од употреба и складирани во магацин .

Училишната библиотека располага со 851 наслови, односно 1851 примероци од различен жанр (од кои лектирни изданија 533, белетристика 2789 примероци и стручна литература 73 примероци, прирачници 29). Најголем дел од книгите се на македонски јазик и странска литература 51.

Во библиотеката работи еден наставник по македонски јазик со 4 часа дополнување. Поради малиот простор, библиотеката всушност претставува една вертикална полица со неколку редови на која се сместени сите книги, а е сместена во канцеларијата на секретарот.

Библиотекарот има изготвено Годишна програма за работа на библиотеката, која што е во состав на Годишната програма за работа на училиштето. Библиотечна евиденција за издавање се води во книга, а целиот фонд на книги е внесен и во електронска форма. Библиотеката е отворена за учениците, секој работен ден со различно работно време, во двете смени.

Училиштето планира и обезбедува потрошен материјал потребен за реализација на наставните и воннаставните активности. Планирањето и снабдувањето со потрошен материјал се врши во согласност со планот на училиштето.

6.3. Обезбедување на потребен кадар

Училиштето има обезбедено соодветен наставен кадар за реализирање на воспитно-образовниот процес. Наставниот процес во училиштето го реализираат вкупно 37 наставници, од кои 12 во одделенска и 25 во предметна настава (еден со магистерски студии, 32-високо и 4-вишо образование). Од наставниот кадар 23 наставници се вработени на неопределено работно време со полн фонд на часови, пет наставници се вработени на неопределено работно време со неполн фонд на часови, еден наставник е вработен на определено работно време со полн фонд на часови и осум наставници се вработени на определено работно време со неполн фонд на часови, одреден број на наставници дополнуваат часови во друго училиште и обратно.

Во училиштето има два наставника приправници со определени ментори и изготвени програми за работа со наставник - приправник и еден наставник - приправник без определен ментор.

Нема родова, етничка или друга дискриминација при изборот на наставниот кадар.

Освен наставниците во воспитно-образовниот процес е вклучен и стручен соработник – педагог и психолог. Покрај раководниот орган на училиштето во административната служба се вклучени секретар и благајник, додека книговодителот е заеднички за повеќе училишта. Техничкиот кадар брои 4 вработени од кои еден одржувач на парно греење и еден хаус мајстор со работни задачи и за хигиеничари и два хигиеничари.

Во училиштето функционираат 12 активи од кои пет активи во одделенска настава и седум активи во предметна настава. Наставниците успешно работат како тим во рамките на стручните активи, за кое сведочат многубројните резултати.

Во случај на пократко отсуство на наставник, училиштето врши замена со постојните наставници.

Училиштето има стручна служба која им помага на наставниците во организација на наставата и го следи напредокот на учениците.

Стручната служба во училиштето има визија за тоа како треба да се организира и следи наставата, а во исто време да обезбедува целосна поддршка за наставниот кадар, учениците и родителите. Психологот во училиштето уредно го води советувањето на родителите.

6.4 Следење на развојните потреби на наставниот кадар

Училиштето ги идентификува потребите на наставниците за професионален развој. Во училиштето се работи според Програма за професионален развој на наставниците, со бр. 0201-227/3 од 29.08.2019 година. Програмата е составен дел на годишната програма за работа за оваа

учебна година. Предвидени се постапки за личен професионален развој на секој наставник и хоризонтално учење меѓу наставниците. Временската рамка е во текот на целата година.

Училиштето не издвојува средства за финансирање на обуките на наставниците. Има воспоставено систем за десеминација на знаењата, вештините и способностите на наставниот кадар. Вреднувањето на работата на наставниците и идентификувањето на нивните потреби се врши преку посета на часови од страна на стручната служба и директорот во текот на годината. Исто така, потребите на наставниците се следат и преку планирањата и активностите на стручните активи.

Во училиштето има процедура внатрешен механизам за одавање на признанија на наставниот кадар. (се наградуваат наставници со остварени резултати на државни натпревари).

Стручната служба уредно води портфолија за професионален развој на наставниците. Наставниците немаат забелешки на транспарентноста на постапката за избор на наставници кои треба да ги посетуваат обуките.

6.5. Финансиско работење

Финансиското работење што го спроведува училиштето, е во рамките на законските ограничувања. Финансиските текови во училиштето се реализираат преку наменска и сопствена сметка. Училишниот одбор има донесен финансиски план за 2019 година, бр.0201-494/2-2 од 27.12.2018 година и финансиски план за 2020 година, бр.05-404 од 18.11.2019 година и финансиски извештај за 2018 година (бр.05-54 од 19.02.2019 година).

Раководниот кадар ги познава и ги применува механизмите за стекнување на дополнителни финансиски средства. Во последните три години се обезбедени неколку различни видови на донации од деловната заедница, совет на родители, локална самоуправа.

Набавките се вршат според План за јавни набавки бр. арх. бр.0201-396/2-2 од 12.11.2019 година.

Училиштето има формирано Комисија за јавни набавки. Финансиското работење се контролира од Училишниот одбор преку донесување на буџет и завршна сметка и од Совет на општина.

Во училиштето е направен ребаланс на проекциите на буџетот во 2019 година.

Училиштето обезбедува сопствени приходи од Агенција за електронски комуникации со договор за надомест за користење на простор под закуп, со Анекс бр.0307-321/2 од 30.09.2016 на Договор од 2013 година и договор со приватна фирма Кико Макс, бр.0307-410 од 19.10.2018 година.

За финансиското работење училиштето ги информира органите и телата во училиштето, како и локалната власт преку полугодишниот и годишниот извештај. Финансиските планови ги предвидуваат реалните потреби и приоритетите на училиштето.

7. Управување/раководење со училиштето и креирање на политика на училиштето

7.1 Управување и раководење со училиштето

Управувањето и раководењето со училиштето е добро. Училишниот одбор е конституиран согласно новата законска регулатива, тројца претставници од Совет на родители, тројца претставници од наставниците, стручните соработници и воспитувачите во училиштето и еден претставник од основачот. Избрани се и двајца претставници од ученичкиот парламент. Членовите на Училишен одбор не се во роднинска врска со директорот на училиштето, за што сите членови имаат потпишано изјава.

Училишниот одбор ги извршува своите законски обврски, презема конкретни чекори за идентификување на состојбите, поставување на приоритети и предлагање иницијативи и активности за подобрување на постигањата на учениците како и на целокупниот воспитно-образовен процес.

Училишниот одбор има сопствен Деловник за работа, донесен на 18.09.2012 година, со арх.бр. 0202-22/1.

Работата на Училишен одбор е транспарентна за поголем дел од вработените, родителите и учениците, кога се донесуваат одлуки од интерес за учениците (екскурзии, проекти, правилници, комисији, кодекси на однесување).

Училишниот одбор има донесено Статут со број 0201-418/1-2 од 02.12.2019 година, кој е доставен до Совет на општина Штип за барање на позитивно мислење со број 0402-422 од 04.12.2019 година, по што истиот ќе биде доставен до Министерство за образование и наука.

Советот на родители е конституиран согласно закон и Статутот на основното училиште. Советот на родители имаат изготвена Годишна програма за работа, која е составен дел на Годишната програма за работа на училиштето и деловник за работа со број 0202-24/2 од 18.09.2012 година. Изграден е партнерски однос со директорот и според изјаснувањето на членовите запознаени се со сите прашања во врска со воспитно образовната работа, самоевалуацијата, развојната програма, анексот на развојната програма како и за управување со финансиите во училиштето.

Советот на родители на седницата одржана на 21.02.2019 година, Записник бр. 1201-57, имат дадено предлог и истиот го усвоиле за наплата на средства од 150 денари по ученик, кои средства треба да бидат наменети за набавка на тонери и хартија, за потребите на учениците.

Директорот на училиштето е со прв мандат со Решение за вршител на должност од 13.06.2018 година со број 09-3022/3 од градоначалникот на општина Штип.

Активностите во програмата за работа на директорот за тековната учебната година се насочени кон унапредување на сите сегменти на работа и остварување на целите и задачите на воспитанието и образованието, административно-организаторско и педагошко-инструктивно работење. Ефективно раководи со вработените, работи тимски и има изграден професионален однос и авторитет.

Соработката со локалната самоуправа е на добро ниво.

Раководниот орган објективно ги оценува квалитетите на вработените и нивниот придонес во работата на училиштето, знае да ја промовира добрата практика што постои во училиштето, а е критичен кон оние кои помалку придонесуваат за квалитетот на образовниот процес. Во текот на неговиот мандат нема изречено мерки на вработени за несоодветно однесување.

Директорот во своето работење се потпира на тимската работа, формирајќи повеќе тимови за разни подрачја од работењето, како што се тимови за: Самоевалуација, изготвување на Програма за развој на училиштето, Еко програма.

Директорот на училиштето има јасна визија за тоа што се треба да се преземе и кои се приоритетите за побрзо напредување на целокупниот воспитно-образовен процес и за постигање на поголеми резултати. Досега се реализирани повеќе активности, најголем дел за подобрување и осовременување на инфраструктурата во училиштето, но и за подобрување на квалитетот на воспитно – образовниот процес на училиштето.

Директорот обезбедува наменско и транспарентно трошење на финансиските средства. Покрај средствата од Министерство за образование и наука училиштето обезбедува и дополнителни средства од автомат за безалкохолни пијалоци- кафомат, издавање на спортската сала и склучен договор за закуп со Агенција за електронска комуникација Скопје. Во Програмата за развој на училиштето и во Годишната програма за работа за оваа учебна година, јасно се зацртани визијата и мисијата на училиштето, со конкретно определени стратешките цели и задачи, како и приоритетите за развој по години.

Програмата за развој на училиштето е изготвена за временски период од 4 години, што е во согласност со одредбите на Законот за основно образование со бр. 0201-250/1-4 од 30.08.2017 до 2021 година.

Училиштето има Програма за професионален развој на вработените, која е дел од Годишната програма за работа на училиштето.

При одлучувањето и изготвувањето на плановите, директорот ги информира вработените, родителите и учениците на соодветно ниво со директна комуникација, соопштенија и информации. Постои отвореност и многу добра соработка со Советот на родители и учениците.

Главни проблеми кои ги истакнаа родителите за време на состанокот се: измена на Правилникот за екскурзии, во делот на ограничување на километражата за реализација на едnodневните екскурзии, подобрување на хигената во спортската сала, безбедноста на учениците-пристапот до училиштето.

7.2. Цели и креирање на училишна политика

Целите на училиштето се во согласност со државната и локалната образовна политика. Во годишната програма за работа целите за тековната учебна година се прецизирани преку задачи и активности со временски рамки за постигање на поставените цели и се дел од Програмата за развој на училиштето. Фокусот на целите е подобрување на работата во училиштето и подобрување на

постигањата на учениците преку подобрување на квалитетот на наставата и условите за работа. Постигањата на целите системски се следат, евалуираат и се врши квалитативна анализа.

Сите структури во училиштето (наставен и раководен кадар, родители и ученици) се запознаени со целите креирани од училиштето, начинот на нивно постигање и очекуваните ефекти. Најголем број од наставниците активно учествуваат во постигање на поставените цели. Училиштето ги зема во предвид ставовите на родителите и учениците.

7.3. Развојно планирање

Училиштето има изготвено Самоевалуација со архивски бр. 0201-227/7 од 29.08.2019 година. Во Самоевалуацијата се опфатени сите седум подрачја на вреднување со утврдени јаки и слаби страни и препораки кои треба да бидат дел од Програмата за развој.

Развојните цели се дефинирани во Годишната програма за работа на училиштето и ги отсликуваат мисијата и визијата на училиштето. Со програмата за развој и динамиката на реализација запознаени се родителите и учениците преку ученичката заедница.

Професионалниот развој и стручно усовршување на наставниот кадар делумно задоволува, бидејќи училиштето ги задоволува потребите за стручно усовршување на наставниот кадар според динамиката на Бирото за развој, а истите се со намален интензитет по одредени наставни предмети.

Училиштето има процедури за утврдување на потребите за усовршување на наставниот кадар и професионален развој на наставниците.

Потребата од материјално технички средства редовно се идентификува, континуирано се планира и во поголем дел се обезбедува. Во период од три години во училиштето се извршени повеќе градежни работи и тоа: изградена е фискултурната сала со сите потребни елементи: соблекувални, простории за наставниците, санитарни јазли со туш кабини, помошни простории за сместување на спортските реквизити, безбеден премин од училишната зграда до спортската сала, адаптирање и преуредување на постоечките канцеларии во училиштето.

Потребните финансиски средства, материјали и услуги училиштето ги обезбедува преку МОН, донации, спонзорстава и општината.

Училиштето аплицира преку локалната самоуправа за подобрување на инфраструктурата и училишниот двор.

Преку донација, училиштето има добиено четири комјутери, два принтера, принтер во боја, ТВ-приемник и една музичка кутија Караоке.

Согласно Програмата за развој на училиштето, се планира и е во процедура целосно затварање на безбедниот премин на учениците до спортската сала со две капии, обезбедување на 11 смарт табли- интерактивни табли во комплет со проектори и обезбедување на обука на наставниците за работа со истите.

НАОДИ И ПРЕПОРАКИ

8.1 Јаки страни

- Во училиштето се реализираат голем број ЕКО - активности;

- Стручните соработници изработуваат детални и комплетни податоци за постигањата на учениците по пол, етничка припадност, по сите наставни предмети за сите квалификациони периоди;
- Мал број на изостаноци и примерно поведење на учениците;
- Организирани хуманитарни акции за поддршка на ученици од социјално загрозени семејства, болни лица и лица со посебни потреби;
- Соработка на училиштето со локалната заедница
- Директорот на училиштето има јасна визија за тоа што се треба да се преземе и кои се приоритетите за побрзо напредување на целокупниот воспитно-образовен процес и за постигање на поголеми резултати;

8.1 Слаби страни

- Наставата по музичко образование, од почетокот на учебната 2019/2020 година, не се реализира согласно новите наставни програми одобрени од Министерот за образование и наука.
- Недоволно обезбедени ресурси за реализација на настава со користење на ИКТ;
- Инклузивниот тим за ученик, не врши евалуација на индивидуалните образовни планови;
- Најголем број од наставниците не се придржуваат до дидактичките насоки согласно Упатството за начинот и формата на подготвување, планирање, задавање, реализирање и следење на домашните задачи на учениците од основното образование.
- Училиштето нема спроведено вежба за напуштање на училишната зграда при симулација на елементарна непогода;
- Хигиената во училиштето и спортската сала, делумно задоволува;

8.3. Препораки

- Наставата по Музичко образование да се реализира согласно наставните програми одобрени од Министерот за образование и наука од 10.05.2019 година;
- Училиштето да обезбеди ресурси за реализација на наставата со примена на ИКТ;
- Инклузивниот тим за ученик, да врши евалуација на индивидуалните образовни планови;
- При задавање на домашната работа, да се почитува Упатството за начинот и формата на подготвување, планирање, задавање, реализирање и следење на домашните задачи на учениците;
- Училиштето да спроведе вежба за напуштање на училишната зграда, при симулација на елементарна непогода;
- Училиштето да превземе соодветни мерки и активности за подобрување на хигиената во училиштето и спортската сала;

Сузана Секуловска, Раководител на инспекцискиот тим	
Татјана Симоновска Алексова , член	
Елена Павлова, член	